

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Tupakkaverodirektiivin uudistaminen U-jatkokirjelmä UJ 8/2026 vp

LAINSÄÄDÄNTÖNEUVOS PIA KIVIMIES
VEROJAOSTO 22.5.2026

U-jatkokirjelmä

- Kuvataan käsittelyn etenemistä sekä täsmennetään ja täydennetään Suomen kantoja eräiltä osin
- Neuvostokäsittelyssä lisätty ehdotus, joka ei sisältynyt komission direktiiviehdotukseen ja johon ei siten ole vielä Suomen kantaa

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

- Komission ehdotukset 16.7.2025 vuoden 2011 tupakkaverodirektiivin uudistamiseksi
 - Tupakkaverodirektiivin uudelleen laatimista koskeva ehdotus
 - Valmisteverotusdirektiivin muuttamista koskeva ehdotus (teknisluonteinen)
- U 39/2025 vp eduskunnalle syyskuussa 2025
- Direktiiviehdotuksia on käsitelty neuvoston välillisen verotuksen työryhmässä, korkean tason työryhmässä, lisäksi Ecofin-neuvostossa lokakuussa 2025
- Useita kompromissiehdotuksia; jäsenvaltioiden näkemykset eriävät kuitenkin edelleen huomattavasti (vähimmäisverojen rakenne, tasot ja indeksointi)
- Ecofin-neuvosto kesäkuussa

Tupakkaverodirektiivin uudistamisen tavoitteet

- Tavoitteena varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja ihmisten terveyden korkeatasoinen suojelu sekä torjua petoksia ja turvata jäsenvaltioiden tuloja
- Euroopan syöväntorjuntasuunnitelma: ”tupakaton sukupolvi”

Muutokset vähimmäisveroihin: rakenne, taso, siirtymäajat, indeksointi

- Komission ehdottamia vähimmäisverotasoja on alennettu; eniten nikotiinipussien osalta, joiden verotaso on lähes puolittunut (143 e/kg → 80 e/kg)
- Siirtymäaikoja pidennetty
- Indeksoinnille asetettu 6 %:n katto, lisäksi mahdollisuus olla tekemättä inflaatiotarkistusta tietyin edellytyksin

Indeksimuutosten laskeminen

- Komissiolle ehdotetusta valtuudesta antaa indeksitarkistettuja vähimmäisverotasoja koskevia delegoituja säädöksiä luovuttu
- Direktiiviin kiinteä kaava inflaatiotarkistettujen verotasojen laskemiseksi

Direktiivin soveltamisala ja nuuska (1/2)

- Sekä komission ehdotuksessa että kompromissiehdotuksessa nuuska soveltamisalan ulkopuolella kuten nykyisin
- Ruotsille EU-liittymissopimuksessa poikkeus sekä velvoitteita
- Salakuljetetaan sekä tuodaan näennäisesti matkustajatuontina mutta tosiasiallisesti myyntiin laittomille markkinoille
- Sisärajalla valvonta vaikeaa
- Suomalaisille suunnatut kaupat Pohjois-Ruotsissa rajan pinnassa

Direktiivin soveltamisala ja nuuska (2/2)

- Nuuskaa verotetaan kansallisesti rikostapauksissa, koska se kilpailee laillisten tuotteiden kanssa
- Oikeusperuste?

Muutokset matkustajatuontisääntelyyn (uusi ehdotus)

- Valmisteverotusdirektiivin 32 artiklassa säädetään alkoholin ja tupakkatuotteiden matkustajatuonnin ohjetasoista (käytetään oman käytön arviointiin)
- Kompromissiehdotuksessa tupakkatuotteiden ohjetasot puolitettaisiin ja uusille tuotteille säädettäisiin vastaavasti ohjetasot
- Lisäksi jäsenvaltiot voisivat halutessaan säätää verottomalle matkustajatuonnille kiinteät rajat

Taloudelliset vaikutukset (1/2)

- Voidaan arvioida, ettei kompromissiehdotuksella saavutettaisi EU-tasolla yhtä tehokkaita tupakoinnin vähentämistä ja verotulojen lisäämistä edistäviä vaikutuksia kuin komission direktiiviehdotuksella.
- Suomessa tupakka- ja nikotiinituotteiden verotasot ovat ennestään korkeat, joten kompromissiehdotuksella ei olisi suoranaista vaikutusta verotuloihin.
- Muutoksilla saattaisi olla vaikutusta tupakka- ja nikotiinituotteiden valmisteveroon ja sitä kautta hintatasoon Suomen lähialueilla, millä saattaisi olla vaikutusta matkustajatuonnin määrään ja näin myös vähäinen tupakkaveron tuottoa vähentävä vaikutus.
- Yleisesti ottaen sekä komission direktiiviehdotuksen että puheenjohtajan kompromissiehdotuksen vaikutukset Suomelle riippuisivat merkittävästi Suomen ja muiden jäsenvaltioiden kansallisista verotasoratkaisuista.

Taloudelliset vaikutukset (2/2)

- Verottoman matkustajatuonnin ohjetasojen puolittaminen ja jäsenvaltioiden mahdollisuus soveltaa kiinteitä tuontirajoja voisi vähentää matkustajatuontia.
- Suomessa ehdotuksen vaikutuksia vähentää tupakkalain vaatimus suomen- ja ruotsinkielisistä varoitusmerkinnöistä.
- Alkoholijuomien matkustajatuonnin ohjetasojen puolittamisella ja mahdollisuudella soveltaa kiinteitä verottomuuden rajoja olisi Suomelle huomattavasti suurempi merkitys kuin vastaavilla tupakka- ja nikotiinituotteita koskevilla muutoksilla. Erityisesti kiinteiden rajojen soveltamisella arvioidaan selvästi olevan Suomen valmisteverotuloja lisäävä vaikutus.

Valtioneuvoston kanta (1/3)

- Keskeisten tavoitteiden edistämisen näkökulmasta tupakkaverodirektiivin muuttamista koskevan ehdotuksen sisältö on kompromissiehdotusten myötä heikentynyt
- Nuuska tulisi ensisijaisesti sisällyttää tupakkaverodirektiivin soveltamisalaan. Tämä lisäisi oikeusvarmuutta ja muodostaisi oikeusperustan nuuskan verottamiselle rikostapauksissa.
- Toissijaisesti nuuskakysymystä tulisi tarkastella osana tupakkaverotusta koskevaa kokonaisratkaisua siten, että hillittäisiin kaikin tavoin nuuskan päätymistä Suomen tupakkamarkkinoille.

Valtioneuvoston kanta (2/3)

- Verotasoja ja siirtymäaikoja koskevat komission ehdotukset tavoitteen kannalta perusteltuja.
- Valtioneuvosto suhtautuu erittäin varauksellisesti erityisesti siihen, että nikotiinipussien vähimmäisvero lähes puolittuisi komission ehdottamasta tasosta. Riittävän korkea vähimmäisverotaso on erityisen tärkeä, sillä käyttö nuorten keskuudessa on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan lisääntynyt merkittävästi myös Suomessa.
- Valtioneuvosto suhtautuu hyvin varauksellisesti ehdotettuihin indeksoinnin lievennyksiin. Valtioneuvosto tukee alkuperäistä komission ehdotusta indeksitarkistuksista verotasojen reaalian alenemisen välttämiseksi.

Valtioneuvoston kanta (3/3)

- Luopumista komissiolle ehdotetusta valtuudesta antaa indeksitarkistusta koskevia delegoituja säädöksiä voidaan kannattaa. Indeksitarkistuksen toteuttamista koskevan sääntelyn tulee tällöin olla riittävän selkeää ja yksiselitteistä.
- Valmisteverotusdirektiivin 32 artiklaan tupakka- ja nikotiinituotteiden matkustajatuontia koskevat muutosehdotukset tukevat tupakkaverodirektiivin muuttamiselle asetettuja tavoitteita. Vastaavat muutokset tulisi tehdä myös alkoholin osalta.
- Tupakkaverodirektiivin uudistamisen ja siihen liittyvän valmisteverotusdirektiivin muuttamisen kokonaisuutta arvioidaan käsittelyn edetessä Suomen kokonaisetun huomioon ottaen.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

PIA KIVIMIES
PIA.KIVIMIES@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET